

til Dagens Orden, og ved disse kom Legemet i Bevægelse. Skolen oversaae dette meget, og under alt dette kom der saaledes en Friskhed tilstede, saa at man meget sjelden følte Savnet af disse bestemte og regelmæssige Legemsøvelser, som nu høre ind under Gymnastik; men det er ganske naturligt, at man nu er kommen ind paa denne Fordring om en bestemt Underviisning i Gymnastik netop paa Grund af den hele Udvikling af Skoleforholdet. Der er af en meget anseet Læge, hvis Navn jeg ikke erindrer — heller ikke husker jeg ganske, hvorfra jeg har det, men sikkert er det — anstillet en Sammenligning, som forekom mig at være træffende. Han sammenlignede det Gamle og Nye med gamle og nye Huse. Han sagde: i de gamle Huse havde man ikke den Comfort og alle de omhyggelige Indretninger, som nu findes, man kjendte ikke til alle disse beskyttende Foranstaltninger imod Vind og Veir, som man nu har, man kjendte saaledes ikke til dobbelte Vinduer, Gulvtæpper o. s. v., kort sagt, til alle disse Ting, som nu findes, og heller ikke kjendte man til disse bestemte Ventilationer, fordi det gik af sig selv; der var saamegen Ventilation i disse Huse, at den endog var noksaa god, som den, man senere frembragte. Smidlertid, da man nu fik Huset ret varmt, solidt og godt, i alle Henseender regelmæssigt og hensigtsmæssigt indrettet, kom der paa een Gang, muligens for at man ikke skulde gøres, eller i alt Fald for at man kunde undgaae en vis trykkende Fornemmelse, der kunde være skadelig for Helbredet, en Trang til at forlange bestemte Udluftninger eller bestemte Ventilationer i Huset. Noget Egenende er ganske sikkert. Tilfældet her i det Hele taget ved vort Skolevæsen. Nu har jo Lovforslaget udtalt dette, at Gymnastiken netop skulde spille en større Rolle, ogsaa efter den Tanke, hvorfra Lovudkastet gaaer ud, og det er vel ikke alene men meget væsentlig derpaa, at den hele Indretning er baseret, at man vil kunne skaffe en betydeligt større Fritid til Anvendelsen af saadanne Legemsøvelser paa forskjellig Vis, det er ingenlunde alene den egentlige Gymnastik i den Form, hvori den nu i Almindelighed udøves. Dette vil navnlig kunne skee paa den Tid, hvor det maa ansees meest paatræn-

gende nødvendigt, thi saalænge der kun er Tale om den egentlige rene Barnealder, hvor Gymnastik og Leg gaaer af sig selv, og hvor man er tilbøielig dertil, faaer det en meget riig Anvendelse, men naar man er kommen over Confirmationsalderen og kommen op i øverste Afdeling, er det netop, at der indtræder en Trang til at faae Noget, som kan sætte Legemet i Bevægelse og udvikle de legemlige Kræfter, samtidig med, at der maa indtages en større Kundskabsmasse end tidligere, og der vil netop efter den Ordning, der her er foreslaaet, vindes Fritid dertil. Dette er som sagt en af Lovudkastets Tanker, det er min Overbeviisning, men med Hensyn til Maaden og Udførelsen deraf, er det ganske vist, at man ikke har kunnet finde Ojfordring til udtrykkelig at optage nogen Bestemmelse om Tallet eller Anvendelsen deraf, og dette er jo desuden Noget, hvorom jeg ikke kunde være competent Dømmer. Kun een Ting kan jeg med Sikkerhed sige, at der er al Grund til at slutte sig til den Tanke, der er udtalt af den ærede sidste Taler, forsaavidt den indskrænker sig til en naturlig Forbindelse med hele den almindelige Værnepligt, og at der igjennem denne maa vindes Noget, som netop ganske naturligt maa kunne træde frem og styrke baade det Legemlige, hvorpaa der fortrinsvits er tænkt, men tillige have Indflydelse paa Sindet og Charakteren. Derimod maa jeg tilstaae, at det Andet, som det ærede Medlem udtalte, var mig noget uklart. Jeg troer i alt Fald ikke, at det er gjørligt at opstille den Fordring, at der skulde kræves en Tid, hvor man skulde hellige sig til praktiske Forretninger; hvor ønskeligt det end kunde være, at der ved Siden af Underviisning kunde være Noget af den Art, der falder i Bedkommendes Smag, ligger dette dog udenfor en saadan Skoleorden. Hvad derimod det angaaer, at indprentes Agtelse for den arbejdende Stand, Arbeidernes Personlighed og den rette Maade at træde op ligeoverfor dem, da er dette ganske vist efter min Mening Noget, der ikke ligger udenfor denne Skoleplan, ligesom det ikke kan ligge udenfor nogen Plan, der vil fremkalde sand og human Dannelse. En saadan Tanke maa gaae igjennem Skolen i dens Hæelhed,